

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **M. B.**

zastoupená advokátem Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem
sídlem Joštova 138/4, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 504/15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2018, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 13. 7. 2018, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen zaplatit** žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku 19 456 Kč, a to k rukám jejího advokáta Mgr. Bc. Ivo Nejezchleba do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí ze dne 20. 4. 2018, č. j. X, kterým Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně (dále též „inspektorát“), uznal žalobkyni vinnou, že „*v provozovně M. B., N. 4/1170, V. P. v období od 25.7.2017 do 30.11.2017: uváděl do oběhu víno Tramín červený, bílé suché, Moravské zemské víno, šarže 66/13, 0,75 l, 961 ks, ve kterém byl dle Posudku a Protokolu*

o zkoušce č. X, oba ze dne 5.12.2017, naměřen skutečný obsah alkoholu 11,9 % obj.(rozšířená nejistota stanovení $\pm 0,2$), přičemž při uvádění na trh byl deklarován obsah alkoholu 11,0 % obj., což představuje větší rozdíl, než povoluje odchylka 0,5 % obj. stanovená v čl. 54 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 607/2009 ze dne 14. července 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů, v platném znění, (dále jen „NK 607/2009“), uváděním předmětného špatně označeného vína do oběhu porušil obviněný zákaz stanovený v čl. 52 odst. 1 nařízení NK 607/2009, a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku podle § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství“, za což jí podle § 39 odst. 7 písm. c) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), uložil pokutu ve výši 10 000 Kč. Dále inspektorát uložil žalobkyni povinnost k úhradě nákladů řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě žalobkyně v první řadě namítla, že žalovaný zatížil řízení vadou, pokud bez relevantního odůvodnění odmítl provést důkazy navržené žalobkyní. Skutková zjištění tak nemají oporu v provedeném dokazování. Žalovaný svým rozhodnutím a postupem porušil § 50 odst. 3 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
3. Žalobkyně poté, co byla seznámena s výsledky laboratorních vzorků vína, které provedl inspektorát, objednala u akreditované laboratoře VINIUM a. s. analytický rozbor obsahu alkoholu stejného vína, tj. *Tramín červený*, bílé suché, Moravské zemské víno, šarže 66/13, 0,75 l, 961 ks, které bylo předmětem kontroly správního orgánu (dále též „předmětné víno“). Z výsledku tohoto rozboru vyplynulo, že předmětné víno obsahovalo přípustnou hodnotu 11,32 % alkoholu. Obdobně žalobkyně nechala provést rozbor předmětného vína u akreditované laboratoře Lipera s. r. o., opět s přípustným (v rámci odchylky) výsledkem 11,67 % alkoholu. To je hodnota, která žalobkyni umožňovala při tolerované odchylce $\pm 0,2$ podle čl. 54 odst. 1 Nařízení Komise (ES) č. 479/2008 ze dne 14. 7. 2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů, označit předmětné víno jako víno obsahující 11 % alkoholu.
4. Provedené rozborů vína žalobkyně předložila správním orgánům jako důkaz své nevin. Tyto rozborů byly provedeny jako důkaz, avšak nebylo k nim přihlédnuto s odůvodněním, že byla zpochybněna právní a analytická platnost vzorku předmětného vína, ze kterého byly rozborů učiněny. Žalobkyně považuje toto tvrzení za nepřezkoumatelné, neboť ze zjištění není zřejmé, co zpochybňuje právní a analytickou platnost vzorku předmětného vína, jehož odběr a rozbor provedly akreditované laboratoře, které využívají oba správní orgány. Správní orgány ve svých rozhodnutích citují pouze ustanovení vyhlášky č. 231/2016 Sb., o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků, aniž by uvedly, z čeho vyplývají jejich pochybnosti o tom, že akreditované laboratoře odebíraly jiný vzorek vína, než který kontroloval inspektorát.
5. Správní orgány zatížily správní řízení vadou, pokud nevyhověly návrhu žalobkyně, aby opětovně a v souladu s ustanovením vyhlášky č. 231/2016 Sb. odebraly vzorek

předmětného vína a provedly jeho rozbor za situace, kdy byla na základě žalobkyní provedených rozborů vnesena pochybnost o správnosti provedeného rozboru vína.

6. Správní orgány dále pochybily, pokud neprovedly důkaz rozbořem odebraných duplikátních vzorků předmětného vína, kdy ve svých rozhodnutích pouze konstatují, že tento rozbor duplikátních vzorků jim nebyl předložen. Žalobkyni není zřejmé, kdo měl tento rozbor předložit, pokud se jednalo o rozbor duplikátních vzorků vína, které pořídil inspektorát.
7. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí žalovaného, stejně jako rozhodnutí inspektorátu, zrušeno.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Ve vyjádření k žalobě ze dne 16. 11. 2018 žalovaný uvedl, že s výtkou ohledně neprovedení rozborů předmětného vína předložených žalobkyní jako důkaz se již oba správní orgány vypořádaly ve svých rozhodnutích. Právní a analytická platnost předloženého vzorku vína byla zpochybněna tím, že odběr byl proveden žalobkyní na její objednávku bez přítomnosti žalovaného, a není tedy nade vší pochybnost prokázáno, jaký vzorek a za jakých podmínek byl odebrán. Důvodem odmítnutí důkazních návrhů žalobkyně spočívajících v provedení opakovaného odběru vzorku předmětného vína a v provedení důkazu rozbořem odebraných duplikátních vzorků předmětného vína v odvolacím řízení byla skutečnost, že v projednávané věci byl odebrán jak vzorek předmětného vína, tak vzorek pro doplňující odborný posudek. Žalovaný neshledal důvod pro opakování laboratorních rozborů, neboť ze správního spisu nevyplývaly jakékoli důvodné pochybnosti, pro které by měl být provedený rozbor opakován. Žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně odůvodnil, proč odmítl důkazní návrh žalobkyně a nezatížil tak správní řízení vadou. Žalovaný dále zdůraznil, že odebraný duplikátní vzorek předmětného vína byl předán při kontrole kontrolované osobě a je tedy v dispozici odběratele žalobkyně JIP Východočeská, a. s. Bylo tedy na žalobkyni, aby tento důkaz v řízení předložila. Dle žalovaného byl v řízení bez důvodných pochybností zjištěn skutkový stav. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Další podání účastníků řízení

9. Žalobkyně v replice ze dne 6. 2. 2019 nad rámec již shora uvedeného upřesnila, že orgán dozoru duplikátní vzorek odebraný dne 6. 11. 2017 nepředal společnosti JIP Východočeská, a. s., coby kontrolované osobě, čímž porušil § 16 odst. 7 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále též „zákon o potravinách“). Záznam o odběru kontrolního vzorku neobsahuje veškeré náležitosti dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 231/2016 Sb., protože se jedná o nicotný záznam. Inspektorát neprovedl odběr kontrolního vzorku v souladu s § 4 odst. 2, 3 této vyhlášky. Žalobkyně proto navrhla, aby soud provedl důkaz záznamem orgánu dozoru o odběru předmětného vína na provozovně JIP Východočeská, a. s., ze dne 6. 11. 2017.
10. Žalovaný v duplice ze dne 8. 4. 2019 uvedl, že námitky žalobkyně v jejím podání ze dne 6. 2. 2019 byly uplatněny po uplynutí lhůty pro podání žaloby a soud by tak k nim neměl přihlížet. Dodal, že duplikátní vzorek vína byl předán při kontrole na provozovně JIP východočeská, a. s., této kontrolované osobě. Tento vzorek je zcela v dispozici tohoto odběratele žalobkyně, bylo tak na žalobkyni, aby tento důkaz předložila. Jak odběr

vzorku, tak záznam o odběru jsou plně v souladu s vyhláškou č. 231/2016 Sb. Žalobkyně ani nijak blíže věcně nespecifikovala, v čem spatřuje rozpor s touto vyhláškou.

V. Jednání konané dne 8. 9. 2021

11. Při jednání účastníci řízení setrvali na svých již dříve písemně vymezených argumentačních pozicích. Soud podrobně konstatoval obsah správního spisu. K důkazu četl obsah spisového materiálu doloženého k výzvě soudu dodatečně žalovaným a týkajícího se kontroly provedené u společnosti JIP východočeská, a. s., konkrétně četl stejnopisy těchto listin: *Doklad o provedených kontrolních úkonech č. X* ze dne 6. 11. 2017, včetně příloh, a to zejména záznamy o odběru vzorku č. X a č. X, oba ze dne 6. 11. 2017, a fotodokumentace (to vše na č. l. 43–47), *Protokol č. X* ze dne 8. 12. 2017, včetně příloh, a to zejména *Opatření č. X* ze dne 8. 12. 2017, *Posudek X* ze dne 1. 12. 2017, *Protokol o zkoušce X* ze dne 1. 12. 2017 (to vše na č. l. 48–57), *Protokol č. X* ze dne 28. 12. 2017 (na č. l. 57–58).

VI. Posouzení věci

12. Soud přezkoumal v mezích včas uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí inspektorátu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.
13. Soud se nejprve zabýval včasností všech žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž dospěl k závěru, že se v tomto řízení není možné věcně zabývat některými námitkami, které žalobkyně poprvé uplatnila až v replice k vyjádření žalovaného ze dne 6. 2. 2019. Podle § 71 odst. 2 věty třetí zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), je možné rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou*. Rozhodnutí žalovaného bylo žalobkyni doručeno dne 13. 7. 2018. Samotná replika byla zjevně podána po uplynutí lhůty k žalobě, pokud by tedy v ní byl uveden nový žalobní bod, nelze pochybovat o jeho opožděnosti. V tomto ohledu je však nutno pečlivě dbát na posouzení uplatněné argumentace z toho hlediska, zda se skutečně jedná již o rozšíření žaloby o nový žalobní bod, či zda se ještě nejedná o pouhé doplnění či rozvedení již dříve včas uplatněného žalobního bodu. Jak uvedeno shora, v předmětné replice žalobkyně uplatnila tři námitky, a to že *a)* orgán dozoru duplikátní vzorek odebraný dne 6. 11. 2017 nepředal společnosti JIP Východočeská, a. s., coby kontrolované osobě, *b)* záznam o odběru kontrolního vzorku je nicotný, protože neobsahuje veškeré náležitosti, *c)* inspektorát neprovedl odběr kontrolního vzorku v souladu s § 4 odst. 2, 3 prováděcí vyhlášky. Soud dospěl k závěru, že v případě námitky ad *a)* se jedná o přípustné rozvedení již dříve uplatněné argumentace, naopak v případě námitky ad *b)*, *c)* se jedná o nově a opožděně uplatněné žalobní body, k nimž soud nemůže přihlížet. Na straně 3 žaloby pod bodem 8. žalobkyně namítla, že není zřejmé, kdo měl žalovanému předložit rozbor duplikátního vzorku za situace, kdy se jednalo o rozbor duplikátních vzorků pořízených inspekcí. Dodala-li žalobkyně v replice, že dle jejího názoru ostatně inspekce ani kontrolované osobě JIP Východočeská, a. s., příslušný duplikátní vzorek nepředala, lze hovořit o rozvedení včas uplatněného žalobního bodu ohledně otázky, kdo má v držení odebraný duplikátní vzorek, resp. zda z něj byl proveden rozbor. Pokud však jde o námitky nicotnosti záznamu o odběru kontrolního vzorku a o neprovedení odběru kontrolního vzorku v souladu s předpisy, nutno konstatovat, že

žalobkyně v žalobě (resp. v rámci žalobní lhůty) nezpochybňovala otázku zákonnosti provedení odběru a výsledků rozboru kontrolního vzorku, přestože o tomto odběru a jeho výsledku byla logicky informována, tudíž je nutno zmiňované námitky považovat za opožděné a tudíž nepřipustné rozšíření o nové žalobní body. Z tohoto důvodu se jimi soud dále nezabýval.

14. Pokud jde o věc samu, nutno v první řadě konstatovat, že se jedná o problematiku správního trestání, cituje-li tudíž soud texty právních předpisů, jedná se o jejich znění účinná v době spáchání přestupku, resp. v době provedení příslušných kontrol, jde-li o předpisy procedurálního charakteru.
15. Dle § 16 odst. 7 zákona o potravinách *orgán dozoru připraví kontrolní vzorek, který na žádost kontrolované osoby rozdělí na dva či více vzorků o stejné velikosti, z nichž jeden předá kontrolované osobě pro doplňující odborný posudek a zbývající si ponechá. Vzorek pro doplňující odborný posudek podle věty první se neodebere a kontrolované osobě nepředá v případě, že to není možné z důvodu velmi malého množství dostupného substrátu nebo v případě výrobků velmi rychle podléhajících zkáze. Vzorky se zapečetí, označí a uchovávají způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem. O tomto postupu provede orgán dozoru písemný záznam.*
16. Podle § 12 vyhlášky č. 231/2016 Sb. *pokud je na žádost kontrolované osoby odebrán vzorek pro doplňující odborný posudek, zajistí kontrolovaná osoba dodržení požadavků stanovených touto vyhláškou na uchování vzorku a metody zkoušení a dále, aby laboratoř, která provede rozbor tohoto vzorku, a) při jeho přijetí pořídila podrobnou fotodokumentaci obalu zapečetěného vzorku včetně všech bezpečnostních prvků použitých při jeho zapečetění a fotodokumentaci předložila v případě vyžádání ze strany příslušného dozorového orgánu a b) do protokolu o zkoušce podle § 11 uvedla číslo záznamu podle § 6 odst. 2 písm. a), že se jednalo o vzorek pro doplňující odborný posudek a zda byly jeho obal a bezpečnostní prvky neporušené včetně uvedení čísla bezpečnostního obalu nebo plomby, je-li na obalu nebo plombě uvedeno.*
17. Dle čl. 11 odst. 5 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, ze dne 29. dubna 2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, *aniž je dotčena povinnost příslušných orgánů přijmout v naléhavém případě okamžité opatření, stanoví příslušné orgány vhodné postupy zaručující provozovatelům krmivářských a potravinářských podniků, jejichž výrobky jsou předmětem odběru vzorků a analýzy, právo požádat o doplňující odborný posudek.*
18. Ze spisového materiálu soud zjistil, že inspekce (konkrétně inspektorát v Ústí nad Labem) provedla první kontrolní úkony dne 6. 11. 2017 na provozovně kontrolované osoby JIP východočeská, a. s., v Jilemnici, a to za účelem kontroly dodržování povinností při uvádění potravin na trh (viz *Doklad o provedených kontrolních úkonech č. X* ze dne 6. 11. 2017). Z důvodu kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti vína inspekce odebrala z ucelených šarží, které byly v době kontroly uváděny na prodejní ploše na trh, mj. i vzorek předmětného vína *Tramín červený*, bílé suché, Moravské zemské víno, Vinařství Baloun, Velké Pavlovice, alk. 11,0 % obj., č. šarže 66/13, plněno u žalobkyně. V předmětném dokladu o provedených kontrolních úkonech je mj. uvedeno, že kontrolovaná osoba požádala o odběr vzorku pro doplňující odborný posudek (tzv. duplikátní vzorek), přičemž tento byl umístěn do bezpečnostního sáčku č. 0036064. Totožná informace je pak uvedena též v souvisejícím záznamu o odběru vzorku č. X. Obě tyto listiny kontrolovaná

osoba opatřila svým podpisem. V *protokolu* č. X ze dne 8. 12. 2017 pak je uvedeno, že v návaznosti na odběr duplikátního vzorku sdělila H. K., vedoucí prodeje kontrolované osoby, že duplikátní vzorek předmětného vína ještě nebyl předán do žádné akreditované laboratoře, ale v nejbližší době bude poslán na analytické laboratorní rozbor. I tento protokol podepsala kontrolovaná osoba. Z těchto údajů jednoznačně plyne, že inspekce v rámci kontrolních úkonů prováděných u kontrolované osoby JIP východočeská, a. s., k žádosti této osoby odebrala duplikátní vzorek předmětného vína a předala jej náležitým způsobem kontrolované osobě. Žalobní námitka tvrdící, že se tak nestalo, tak není důvodná (ostatně fakticky směřovala spíše k porušení práv osoby odlišné od žalobkyně).

19. Posléze inspekce přistoupila ke kontrole žalobkyně. Jak plyne z *protokolu* č. X ze dne 12. 12. 2017, kontrola byla vedena za účelem „[d]ořešení věci, týkající se projednání výsledků analytických rozborů odebraného vzorku lahvového vína z akreditovaného odboru zkušební laboratoře SZPI [...] pro kontrolu jakosti a zdravotní nezávadnosti“, a to na základě skutečností zjištěných při kontrolním vstupu uskutečněného dne 6. 11. 2017 na provozovně kontrolované osoby JIP východočeská, a. s. Dle protokolu byla žalobkyně seznámena s výsledky laboratorních rozborů a byl jí předán výtisk protokolu o zkoušce a *Posudek* č. X, jakož i fotokopie etikety a lahve vzorku předmětného vína. Z provedených rozborů vyplynulo, že zjištěný skutečný obsah alkoholu (11,9 % obj.) neodpovídá ani s přihlédnutím k přípustným odchylkám $\pm 0,5$ % obj. obsahu alkoholu uvedenému na etiketě předmětného vína (11,0 % obj.). Přítomný zástupce žalobkyně, sklep mistr M. H., k tomu mj. uvedl, že nejspíš došlo k chybě tisku etiket pro poslední várku lahvování předmětného vína dané šarže, která proběhla dne 25. 7. 2017, přičemž nalahvováno tehdy bylo 721 litrů vína (961 ks lahví).
20. Žalobkyně následně sama předala vzorky z několika lahví staženého předmětného vína za účelem provedení analytického rozboru obsahu alkoholu akreditovaným laboratorním VINIUM a. s. a Lipera s. r. o. Výsledky rozborů, z nichž vyplynulo, že obsah alkoholu se v předmětném víně pohyboval v rámci přípustné odchylky, poté předložila inspektorátu. Dle správních orgánů se ovšem takto pořízené rozboru vína nemohly stát relevantním důkazem pro přestupkové řízení. Inspektorát se v odůvodnění svého rozhodnutí těmito důkazy zabýval a hodnotil je jako nerelevantní vzhledem k tomu, že vzorky předmětného vína byly odebrány žalobkyní a nejednalo se o vzorky pro doplňující odborný posudek odebrané v souladu s vyhláškou č. 231/2016 Sb. (str. 4 rozhodnutí inspektorátu). Žalovaný se k této otázce vyjádřil v části odůvodnění pod bodem *Ad 1)* na str. 5 ve třetím odstavci napadeného rozhodnutí, kde vyložil své úvahy, ze kterých dovozoval neautentičnost vzorků vína, které byly předmětem předložených laboratorních rozborů, a to jak s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti daného případu, tak i s ohledem na právní předpisy upravující postup při odběru vzorků a kontrolních vzorků na úseku potravinářství. Dle žalovaného by bylo možné přihlédnout k výsledku rozboru vzorku, který byl odebrán orgánem dozoru pro doplňující odborný posudek, avšak o takový vzorek se v případě žalobkyně předložených rozborů nejednalo.
21. K tomu je nutno uvést, že správní orgány svým postupem fakticky znemožnily žalobkyni možnost uplatnit právo reálné procesní obrany před trestním obviněním. Zjednodušeně řečeno inspekce provedla kontrolní vstup v provozovně odběratele žalobkyně, odebrala zde vzorky předmětného vína, přičemž kontrolované osobě (odběrateli žalobkyně) předala duplikátní vzorek, a po provedení laboratorních rozborů a zjištění závad se obrátila i na žalobkyni coby dodavatele. Seznámila ji se svými zjištěními, následně však odmítla jednak

přihlédnout k výsledkům laboratorních rozborů předmětného vína pořízených z iniciativy žalobkyně, protože byly učiněny na základě vzorků odebraných žalobkyní bez přítomnosti inspekce, jednak provést nový odběr vzorku předmětného vína a jeho laboratorní rozbor, neboť k takové zpětné kontrole slouží duplikátní vzorek, který byl v dané věci odebrán a předán kontrolované osobě (byť odlišné od žalobkyně), nyní však inspekci nebyl předložen. Ve věcech správního trestání však nemůže být procesní pozice obviněného ponechána na libovůli třetí strany – důkazní možnosti obviněného nemohou záviset na tom, zda si původně kontrolovaná osoba vyžádala duplikátní vzorek, resp. na tom, zda je v kladném případě vůbec ochotna jej (či z něj provedený laboratorní rozbor) přenechat obviněnému.

22. Jak k takové situaci trefně uvedl zdejší soud ve skutkově podobném případě (v němž byl taktéž závěr žalovaného o vadách vína učiněn na základě kontroly provedené u jiné osoby) v rozsudku ze dne 8. 10. 2020, č. j. 30 A 151/2018-361, věc *Vinospol* (www.nssoud.cz), „[v] tomto ohledu je irelevantní úvaha žalovaného, že kontrolovaná osoba o odběr kontrolního vzorku nepožádala. Při odběru vzorku dne 25. 4. 2018 byl kontrolovanou osobou prodejce X. L. B., nikoliv žalobkyně. Pokud však žalovaný následně uložil opatření podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI žalobkyni výlučně na základě závěrů kontroly učiněné u třetí osoby, byl povinen zaručit žalobkyni možnost pořízení kontrolního vzorku pro doplňující odborný posudek vyplývající z § 16 odst. 7 zákona o potravinách a čl. 11 odst. 5 nařízení č. 882/2004. V průběhu kontroly č. X žalobkyně již byla kontrolovanou osobou, proto jí svědčila všechna procesní práva z tohoto postavení vyplývající, mj. i právo účinně zpochybnit závěry provedené senzorické zkoušky.“ V nyní projednávaném případě soud nevidí důvodu, pro nějž by se měl v dané legislativní situaci od těchto závěrů odchýlit.
23. Soud přitom nijak nerozporuje, že při kontrole potravin je nezbytné zachovávat určité metodické a technologické postupy zajišťující relevanci výsledku laboratorního rozboru odebraných vzorků, a ztotožnil se tak se závěrem žalovaného, že k žalobkyní předloženým rozborům nebylo možné plně přihlížet, neboť k odebrání příslušných vzorků došlo bez přítomnosti inspekce a bylo tak možno pochybovat o dodržení zmiňovaných metodických postupů. Aby však správní orgány mohly tyto důkazy označit jako zcela irelevantní s odůvodněním, že žalobkyně měla možnost ověřit správnost původních laboratorních rozborů laboratorními rozborů z vzorku pro doplňující odborný posudek, musela by žalobkyně tuto možnost skutečně mít. Tak tomu však v projednávaném případě nebylo, a proto lze shledat postup správních orgánů jako nezákonný.
24. Nabízí se otázka, jak tedy měla inspekce správně postupovat? Předvídavě, a to v situaci, kdy kontrolovala odběratele, přičemž bylo možno zcela reálně předjímat, že případný pozitivní nález povede též ke kontrole dodavatele. V takovém případě nebylo v zásadě nic jednoduššího, než odebrat jeden „rezervní“ duplikátní vzorek navíc a ponechat si jej právě pro účely následné kontroly u dodavatele. Pokud by k takovému postupu nedošlo, mohla inspekce případně po vznesení příslušné námitky žalobkyní (zde navíc podepřené indiciemi v podobě laboratorních rozborů ze vzorků odebraných žalobkyní) vyzvat původně kontrolovanou osobu k předložení jí předaného duplikátního vzorku či laboratorního rozboru z něj provedeného. Pokud by ani takový postup nebyl možný, nezbyvalo by, než odebrat nový vzorek u žalobkyně.
25. V dané věci je tedy důvodná námitka žalobkyně, že správní orgány zatížily správní řízení vadou, pokud nevyhověly jejímu návrhu, aby opětovně a v souladu s vyhláškou č. 231/2016 Sb. odebraly vzorek předmětného vína a provedly jeho rozbor za situace, kdy

byla na základě žalobkyní provedených rozborů do řízení vnesena pochybnost o správnosti původně provedeného rozboru předmětného vína. Přestože byly prvotní kontrolní úkony činěny vůči osobě odlišné od žalobkyně, byly jejich výsledky bez dalšího zahrnuty do protokolu o kontrole vedené vůči žalobkyni. Žalobkyně byla tedy toliko konfrontována s výsledky laboratorních rozborů vína provedených při kontrole jiné osoby, a na jejich základě byla posléze sankcionována. Tak se přitom stalo, aniž by mohla jako kontrolovaná osoba uplatňovat svá práva vyplývající ze zákona o potravinách a vyhlášky č. 231/2016 Sb. Rozhodoval-li inspektorát o trestním obvinění žalobkyně výlučně na základě závěrů kontroly učiněné u třetí osoby, byl povinen zaručit žalobkyni možnost pořízení kontrolního vzorku pro doplňující odborný posudek vyplývající z § 16 odst. 7 zákona o potravinách a z čl. 11 odst. 5 nařízení č. 882/2004. Zahájením kontrolních úkonů dne 12. 12. 2017 se žalobkyně stala kontrolovanou osobou, a proto jí svědčila všechna procesní práva z tohoto postavení vyplývající, mj. i právo účinně zpochybnit závěry provedeného laboratorního rozboru.

26. K uvedenému nutno zdůraznit, že soud nijak nerozporuje možnost inspekce provádět kontroly u třetích osob, a na základě těchto kontrolních zjištění dospět k závěru, že se jiná osoba v dodavatelsko-odběratelském řetězci dopustila přestupku dle zákona o potravinách. V takových případech je ovšem povinností správního orgánu zajistit v maximální možné míře právo reálné procesní obrany obviněné osoby. V nyní projednávané věci k zachování těchto práv žalobkyně nedošlo v intenzitě, jež mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Z tohoto důvodu soud žalobě vyhověl.

VII. Závěr a náklady řízení

27. Z výše uvedeného důvodu soud napadené rozhodnutí žalovaného shledal nezákonným, a proto jej podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
29. Žalobkyně dosáhla v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna advokáta žalobkyně a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika, účast na jednání) a čtyři režijní paušály, a to ve výši 4 x 3 100 Kč a 4 x 300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 13 600 Kč. Protože advokát žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 2 856 Kč, odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyni dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy byla žalobkyni vůči žalované přiznána náhrada nákladů ve výši 19 456 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 8. září 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu